

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ІВАНА СТОЯНОВА

Українська славістична громадськість зазнала великої втрати: 30 січня 2016 року пішов з життя визначний науковець-славіст Іван Андрійович Стоянов.

І. Стоянов народився 28 грудня 1935 року в с. Баннівка Болградського району Одеської області в родині нащадків болгарських переселенців.

Після закінчення сільської семилітньої школи продовжив навчання в райцентрі, де після отримання атестату зрілості його запросили на роботу літературним працівником у місцеву газету. Через півтора року був призваний на військову службу. Після демобілізації навчався на болгарському відділенні Ленінградського (Санкт-Петербурзького) університету (1958–1963), потім в аспірантурі Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Після закінчення (1966) був прийнятий на роботу в цю установу членом авторського колективу, який під керівництвом акад. О. Мельничука займався укладанням семитомного видання «Етимологічний словник української мови», брав участь у роботі над частиною реєстру третього, четвер-

того, п'ятого та шостого томів (сьомий готувався як довідковий), після закінчення укладання зайнявся у співавторстві з О. Чмир підготовкою болгарсько-українського словника – першої в славистиці лексикографічної праці на матеріалі зазначених мов.

Роботу в науковій установі сполучав з викладанням болгарської мови в Київському державному (нині – Національному) університеті ім. Тараса Шевченка. Після закінчення обох тем в Інституті мовознавства був прийнятий за конкурсом на посаду доцента кафедри української мови, читав лекційні курси зі старослов'янської мови та «вступ до слов'янської філології». У 1991 році очолив новостворену кафедру мов та літератур народів України. Загальний стаж роботи в КНУ становить близько двох десятиліть.

Протягом 1992–1998 років І. Стоянов працював також викладачем української мови в Софійському університеті ім. Св. Климента Охридського та в Південно-Західному університеті в м. Благоевграді. На думку керівництва факультету, значною мірою з діяльністю київського лектора пов'язане відкриття спеціальності «українська мова і література» на кафедрі слов'янської філології у столиці Болгарії.

З 1998 року – завідувач кафедри слов'янської філології Київського славистичного університету, згодом – декан, упродовж 2003–2005 років – директор Інституту славистики та міжнародних відносин.

Науковець також захистив кандидатську дисертацію «Семантична структура та етимологічний склад дієслів розумової діяльності в болгарській мові» (керівник акад. О. Мельничук), у 1995 році він захистив уже докторську дисертацію «Болгарська мова в Україні: проблема функціонування та розвитку лексики».

І. Стоянов нагороджений знаком «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Верховної Ради України, медаллю та

грамотою Міністерства освіти і науки Болгарії «Отець Паїсій Хилендарський», Почесним знаком Софійського університету першого ступеня.

Діяльність І. Стоянова широковідома як в Україні, так і в Болгарії. На окрему увагу заслуговує його робота в Українському комітеті славистів.

І. Стоянов тісно співпрацював з відділом української та зарубіжної фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, зокрема в галузі дослідження фольклору національних меншин. Він сприяв підготовці спецвипуску журналу «Народна творчість та етнографія», присвяченого болгарській фольклористиці, переклав значний масив наукових студій цього видання. Ціла генерація його вихованців стала аспірантами Інституту, успішно захистили кандидатські дисертації.

І. Стоянов – визначний філолог-славист, на його роботах продовжує навчатися молодше покоління дослідників-славистів. У пам'яті науковців нашого Інституту, деякі з них – його колишні аспіранти і студенти, він назавжди залишиться справжнім ученим і вчителем, порядною, інтелігентною та щирою людиною.